

BYLI JEN DVA A ZALOŽILI KVARTET



Foto: Radovan Šubín - www.subin.cz, archiv Prague Cello Quartet

Hlediště pohaslo. Na osvětlené divadelní pódium vchází čtyři muži s violoncelly. Koncert začíná. S každou další skladbou nadšení publika vzrůstá. Místo klasické vážné hudby divadlo rozeznívá klasická hudba filmová, známé melodie slavných kapel a smích publika ve chvílích, kdy si koncertní mistři nasadí trpasličí čepičky

a sborově zpívají známý hit z Kreslené Sněhurky a sedmi trpaslíků. Kdo by si myslel, že se jedná jen o lacinou zábavu, pěkně by se spletl. Prague Cello Quartet tvoří cellisti světové úrovně. Jeňa Zvěřina a Petr Špaček jsou zakladatelé tohoto kvarteta. Pojďme si s nimi popovídat.

Chtěli jste být už od dětství koncertními mistry?

J: Určitě ano, člověk musí mít vysoké cíle a velké sny. Pamatuji se, jak jsme si jako malí s Petou, my jsme totiž bratřenci, na chatě plánovali, že se v dospělosti sejdeme v České filharmonii u prvního pultu, že si rozebereme post koncertního mistra a zástupce a budeme se střídát.

Od kolika let jste hráli?

J: Já od šesti let.
P: Já taky od šesti, takže jsem začal o rok později než Jeňa, on je o rok starší.

J: Já chtěl nejdřív hrát na dřívka, ta ozvučná. Na třískání do dřevěk jsem byl expert, ale rodiče mě nějak nenechali, a tak druhá volba padla na cello.

Chodili jste do stejné hudební školy?

J: Ne, já jsem původně z Brna. P: A já z Prahy.

Takže jste vedle sebe nevyrostali, ale přesto jste oba ve stejném věku začali hrát na stejný nástroj.

J: My jsme se vídali docela často. Úplně živě si pamatuji, jak jsme hráli s Petou jako kluci hry na počítači a já slyšel, jak strejda vedle zkouší, jak zní moje cello. I když jsme byli za-

braní do té hry, tohle mě jako jedna z mála věcí dokázalo dostat do jiného pokoje. Inspirace byla velká, zvuk cello mě fascinoval.
P: To já ne, jediné, na co jsem se opravdu soustředil, byly ty počítačové hry, já byl už vůči zvuku violoncella imunní, já věděl, kde jsou moje priority :o).

Hraješ počítačové hry dodneška?

P: Ne, teď už je prioritní cello. Nehrál jsem počítačovou hru ani nepamatuji. Ale zjistil jsem, že spousta výborných muzikantů jsou i výborní hráči počítačových her. Myslím, že to aktivuje nějakou část mozku, která je podobná jako při hraní na hudební nástroj. Ne, že bych chtěl nabádat čtenáře k častějšímu hraní počítačových her, spíš naopak, kdo má vřelý vztah k počítačovým hrám, mohl by zkusit i nějaký hudební nástroj.

Byl nějaký moment, kdys vyměnil hru na počítači za hru na hudební nástroj?

P: Asi ne, já hrál oboje současně, až postupem času jsem si uvědomil, že hraním her ztrácím čas, který mi pak chybí jinde. Víím, že to pořád slyšíte od rodičů, že hraní her je ztráta času, člověk si to postupem času musí sám vnitřně uvědomit, že chce od života víc než trávit dvě hodiny denně koukáním do obrazovky.

Kolik hodin denně bylo třeba v době studií cvičit?

P: Je to různé, já tak v průměru 4 hodiny denně, ale jsou i nadšenci, kteří hrají i 8 nebo 10 hodin, mně to přijde, že už to pak mozek ani nevnímá, je to jen mechanické cvičení, což může být taky fajn, ale podle mě je rychlejší, když nad tím člověk přemýšlí.

Vystoupit před koncertní sál plný diváků vyžaduje asi dost odvahy. Je možné se naučit nemít trému?

P: Těžko na cvičišti, lehký na bojišti. Vnímám, jaké problémy mívám na pódiu, že se mi z nervozity potí ruce, dohmat na struny je nebezpečnější, ruka může snadno sklouznout a hned zahráju falešně. Můj profesor mi poradil, abych si namazal prsty jelením lojem, aby to naopak ještě více klouzalo. Několik měsíců jsem cvičil s namazanými prsty. Naučil jsem pokládat prsty přesně, i když jim to pořádně klouže. Občas jsem měl opačný problém, ruka byla tak studená, že to drhlo. Tak jsem si zapatlal prsty kalafunou, aby to drhlo ještě víc, a tak jsem cvičil.

Jak se dalo dohromady PCQ?

J: Už před konzervatoří jsme se bavili o tom, že bychom chtěli hrát spolu.

P: Ze začátku jsme byli dva a založili jsme kvartet :o). Tehdy za mnou přišla známá z kostela a ptala se mě, jestli bych mohl mít s někým vystoupení. Já řekl jasně, mám kvartet. V té době jsme byli dva a neměli jsme žádné noty, které bychom mohli hrát. Měl jsem měsíc, abychom to dali dohromady, mezitím jsme oslovili další dva cellisty. Naštěstí vystoupení trvalo jen 20 minut.

Od začátku jste chtěli hrát tímto netradičním způsobem, nebo se vyvinul až časem při společném hraní?

P: Od začátku. Vlastně už od malička, oba máme rádi výzvy dělat věci jinak, než je zvykem.

J: Hrajeme třeba spolu čardáš dva na jedno cello. To vzniklo na silvestra, kdy jsme měli k dispozici jen jedno cello a oba jsme chtěli zahrát na večerním programu, z pěti minutové improvizace vznikl základní nápad, který hrajeme i dnes.

Může hudebníkovi pomoci víra v Boha v jeho práci?

J: Uvědomuju si, že dar, že můžeme hrát, máme od Boha. Myslím, že i skrze víru se člověk učí mít rád druhé.



Jan Zemen, Jan Zvěřina, Petr Špaček, Ivan Vokáč



Víra mi dává taky základní postoj vůči divákovi, že si ho vážím a snažím se mu svou hrou udělat radost. Někdy je k vidění i opačný postoj, kdy si jdou hráči dokázat sami sobě, jak jsou dobří. Já osobně, když někoho takového slyším hrát, ten postoj nadřazenosti většinou vycítím, a i když hraje třeba dobře, není to zkrátka nějak to ono. Toho se proto snažím vyvarovat.

Hrajete s PCQ i v zahraničí?

P: Začínáme jezdit i do zahraničí, měli jsme koncerty v Německu, v Římě a nyní v červnu pojedeme do Japonska. Na to se moc těšíme, bude to nová zkušenost pro kvartet, i když většina z nás už byla v zahraničí s jinými tělesy.
J: Po naší republice jezdíme Petovým autem, je to snad jediný kombík, do kterého se nám všechna čtyři cello vejdu, je to puzzle, jediné Petů ví, v jakém pořadí a jaký je přesný postup, jak to tam naskládat. Je to skoro jako ježek v kleci.

Máte nějaký vzkaz pro čtenáře, které nebaví cvičit na hudební nástroj?

J: Začít každý den znova, i když je člověk zničený, aspoň na chvíli si k tomu sednout, dokázat se přinutit. Být věrný v maličkostech, jak říká i Pán Ježíš v evangeliích.
V hudbě, ale i v jiných oblastech, ať už je to sport nebo učení cizích jazyků, je důležitá každodennost. Je proto potřeba se snažit cvičit každý den aspoň malou chvilinku. Snažit se překonat. Tato snaha je velice důležitá, protože se člověk trénuje a najednou zjistí, že z původních deseti minut hraní denně je dvacet a ani mu to nepřijde. Navíc je tento trénink dobrý i pro celou osobnost člověka. Postupně tak trénujeme svou vůli, která pak může zvládnout i větší výzvy, které nám Bůh připraví.

P: Je důležité snít velké věci. Možná se svět bude na vás dívat jako na blázny a lidi vás budou odrazovat od vašich snů, ale to je v pořádku! Když začínal náš kvartet, mnoho lidí mě od toho odrazovalo. Dokonce, můj violoncellový profesor na konzervatoři mi řekl, že se na to mám vykašlat, že nikdo nevydrží poslouchat 4 violoncella ani hodinu. Profesor v Americe mi řekl, abych tím neztrá-

cel čas. Já se na to nevykašlal a dnes máme spoustu vyprodaných koncertů, videoklipy, CD, turné v Japonsku a věřím, že toho bude mnohem víc. Bůh nedává do srdce žádnou dobrou touhu, kterou by nechtěl splnit. Základem všeho je hledat vytrvale Boží království a mít vztah s Bohem. Potom i naše největší sny budou úplně malé oproti tomu, co pro nás Bůh připravil, protože On dává víc, než si umíme vysnit.

Děkujeme za povzbuzení a moc se těšíme na další vaše koncerty. Ať vám Pán žehná v rozdávaní radosti druhým.

Ptal se Štěpán Pospíšil



Nekráčený rozhovor najdete na <http://www.tarsicius.cz/clanky/archiv.php?cislo=6&rok=14>



Odkazy a qrkody: Více o Prague Cello Quartetu najdete na www.pcq.cz.



Podívejte se na jejich klipy: <https://www.youtube.com/watch?v=yqc7QBzNRbA>



<https://www.youtube.com/watch?v=Y4JE6rLC0LA>
<https://www.youtube.com/watch?v=tN78KrE0QhY>



JEŇA ZVĚŘINA
věk: 29 let
studium: HAMU, roční stáž v Berlíně
stav: ženatý, 2 děti
oblíbená hudba: kvalitní česká hudba
působení: současně působí také jako člen orchestru národního divadla, hraje v Páleníčkově klavírním triu

PRAGUE CELLO QUARTET **TOP SECRET**

PETR ŠPAČEK
věk: 27 let
studium: AMU a New England Conservatory Boston
stav: svobodný
oblíbená hudba: worship, chválová hudba